

**Երևանի Մովսես Խորենացու անվան համալսարանի
ռեկտոր Ա.Ս.Աղաբաբյանի
2010 թ. տարեկան հաշվետվություն**

Հաշվետու ժամանակահատվածում Երևանի Մովսես Խորենացու անվան համալսարանի (այսուհետ կրճատ՝ ԵՄԽՀ) ղեկավարությունը, պրոֆեսորադասախոսական անձնակազմը ուսանողության հետ համատեղ որոշակի աշխատանքներ է ծավալել մանակավարժական, գիտակրթական, տնտեսական և ենթակառուցվածքների զարգացման ու բարելավման ուղղություններով:

Փորձենք ավելի հանգամանալից անդրադառնալ համալսարանի գործունեությանը ըստ վերոհիշյալ ոլորտների.

Կրթական գործունեություն

Շարունակական աշխատանքներ են տարվում ծրագրային բարեփոխումների, ուսումնական գործընթացի կազմակերպման ու պլանավորման կազմակերպման, եվրոպական չափորոշիչներին համապատասխան որակի ներքին ապահովման համակարգի բարելավման, բոլոր կրթական ծրագրերում և ուսուցման ձևերում կրեդիտային համակարգի իրականացման, դասավանդման և ուսանողների գիտելիքների ստուգման ու գնահատման գործընթացների բարելավման և մի շարք այլ ուղղություններով:

Կրեդիտային համակարգ

2008թ. համալսարանի բոլոր կրթական ծրագրերում և ուսուցման ձևերում գործնականում կիրառության մեջ դրվեց կրեդիտային համակարգը: Սկսած 2008-ից պարբերաբար իրականացվում են կրեդիտային համակարգին նվիրված ճանաչողական և տեղեկատվական սեմինարներ ու լսումներ: Հրատարակվել է կրեդիտային համակարգի բովանդակությանը նվիրված գրքույկ, որտեղ ուսանողության համար բավականին մատչելի ձևով ներկայացված են կրեդիտային համակարգի առանձնահատկություններն ու կիրառման ձևերը: Կրեդիտային համակարգի անցման հետ կապված վերանայվել են քննական հարցաշարերը:

Հաշվետու ուսումնական տարում ձեռնարկվել են ուսումնական գործընթացի բնականոն ընթացքի ապահովմանն ուղղված մի շարք միջոցառումներ: Իրականացվել է բակալավրիատի ու մագիստրատուրայի առկա և հեռակա ուսուցման առաջին կուրսի

ուսանողների և ԵՄԽՀ-ի միջև ուսումնական գործընթացի կազմակերպման վերաբերյալ պայմանագրերի կնքման գործընթացը:

Հաշվետու ուս. տարվա ուսումնական գործընթացը կազմակերպելու համար հաշվառվել է լսարանային ֆոնդը, իրականացվել են աշխատանքներ այն արդյունավետ օգտագործելու և դասերի կանոնավոր կայացման ուղղությամբ:

Ուսումնական պլանների մշտադիտարկում և վերանայում

2010 թ-ին բոլոր մասնագիտություններով վերանայվել են ուսումնական պլանները, կատարվել են համապատասխան փոփոխություններ, հաշվի առնելով փոփոխությունները կազմվել են նոր ուսումնական պլաններ, որոնք հաստատվել են ռեկտորի կողմից 2010թ.:

Ավելին 2010թ-ին, երբ արդեն ՀՀ ԿԳ նախարարի կողմից հաստատվել էին «Միջազգային տնտեսական հարաբերություններ» մասնագիտությամբ պետական կրթական չափորոշիչները, բուհում այդ մասնագիտությամբ ստեղծվեց նոր ուսումնական պլան, որը լիովին համապատասխանում է տվյալ մասնագիտությամբ առկա պետական կրթական չափորոշիչներին: Իրականացվել է նաև նոր ստեղծված ուս. պլանի համեմատական վերլուծություն ՀՊՏՀ-ի նույն մասնագիտությամբ ուսումնական պլանի հետ:

Ստուգումներ և ներքին վերահսկողություն

2010թ-ին համալսարանում իրականացվել են ստուգումներ ՀՀ ԿԳ նախարարության լիցենզավորման բաժնի կողմից: Ստուգումների արդյունքում խախտումներ չեն հայտնաբերվել:

2010թ-ին ԵՄԽՀ-ում իրականացվել են ստուգումներ ՀՀ Կառավարությանն առընթեր պետական եկամուտների կոմիտեի կողմից: Ստուգումների արդյունքները եղել են գոհացուցիչ:

Համալսարանում որոշակի աշխատանքներ են տարվել ներբուհական վերահսկողության խմբի աշխատանքների բարելավման ուղղությամբ: Առանձնահատուկ ուշադրություն է դարձվել միջանկյալ և հանրագումարային քննությունների անցկացմանը, դրանց արդիականացմանը, օբյեկտիվության և թափանցիկության հարցերին:

Վերահսկվում են նաև ուսանողների ինքնուրույն և անհատական աշխատանքները, որոնք ներառված են համալսարանի մանկավարժական գործընթացում: Ուսումնական

պլանով նախատեսված կուրսային աշխատանքները և ռեֆերատները կատարվել են ժամանակին: Արդյունքները գոհացուցիչ են:

Պետական ավարտական քննությունները կազմակերպվել և անց են կացվել ՀՀ ԿԳ նախարարության կողմից հաստատված պահանջներին համապատասխան:

Ուսումնական և արտադրական պրակտիկա

Պրակտիկան ուսումնական գործընթացի կարևոր բաղադրիչներից է, որի ճիշտ կազմակերպումն ու արդյունավետ անցկացումը կրթության որակի գրավականներից են:

Հաշվետու տարում նախապատրաստական համապատասխան աշխատանքներից հետո ուսումնական պլաններով նախատեսված պրակտիկաները իրականացնելու համար համալսարանը տարբեր պետական և ոչ պետական հաստատությունների, հիմնարկների, կազմակերպությունների հետ կնքել է պայմանագրեր, որոնց համապատասխան կազմակերպվել են ուսումնական, արտադրական և մանկավարժական պրակտիկաները:

Պրակտիկաների մասնակցած ուսանողների ընդհանուր թիվը եղել է 423 /III (առկա) և IV (առկա և հեռակա) կուրսերում/:

Ընդունելության նախապատրաստում

Հաշվետու տարում մեծ աշխատանք է տարվել պետական մասնագիտական հաստատությունների 2009/10 ուս.տարվա շրջանավարտների հետ, նրանց ներկայացվել են համալսարանական մասնագիտությունները, ծանոթացրել շարունակական կրթության և ընդհանուր հիմունքներով բակալավրի ծրագրով բուհ ընդունվելու կարգին:

Խիստ կարևորելով հանրակրթային դպրոցների բարձր դասարանների մասնագիտական կողմնորոշման ուղղությամբ տարվող աշխատանքները՝ ուսումնական վարչությունը հաշվետու տարվա ընթացքում մայրաքաղաքի և մարզերի մի շարք դպրոցների աշակերտների համար կազմակերպել է ճանաչողական այցեր և դասախոսություններ:

Վերոհիշյալ համալիր աշխատանքները տվել են իրենց արդյունքները:

Ընդունելություն

Հաշվետու ուս.տարում բուհ են ընդունվել 241 ուսանող,

որից մագիստրատուրա – 11

բակալավր (առկա) – 165

բակալավր (հեռակա) – 65

Օտարերկրացիներ ընդունվել են ընդամենը -42

մագիստրատուրա – 3

բակալավր (առկա) – 24

բակալավր (հեռակա) – 15

Հիմնական ուսանողական համակազմ

Ընթացիկ ուս.տարում ուսանողների ընդհանուր թիվը - 947

որից մագիստրատուրա – 18

բակալավր (առկա) – 643

բակալավր (հեռակա) – 286

Մովորում են օտարերկրացիներ ընդամենը - 102

մագիստրատուրա – 5

բակալավր (առկա) – 59

բակալավր (հեռակա) – 38

Շրջանավարտներ

2010 թ. համալսարանի ռեկտորի հրամանով հավատարմագրված 6/վեց/ մասնագիտությունների գծով ավարտական քննություններին թույլատրված 203 ուսանողներից քննություններին մասնակցել են 202-ը: Ուսանողներից 197-ը բոլոր քննությունները հանձնել են միայն դրական գնահատականներով, այդ թվում 36-ը ստացել են միայն <<գերազանց>> գնահատականներ, որոնցից 25-ը պետական քննական հանձնաժողովի որոշմամբ արժանացել են գերազանցության դիպլոմի:

Ըստ մասնագիտությունների պատկերը հետևյալն է.

Մասնագիտութ.	Թույլ մասն.	Մասնակցել են	Միջին դրական գնահատական	Միայն գերազանց գնահատական	Գերազանցության դիպլոմ	Դիպլոմ չեն ստացել
Հայոց լեզու և գրակ.	33	33	33	8	8	-
Օտար լ. և գրակ.	20	20	20	7	2	-
Ինֆ. և կիր. մաթեմ.	24	24	24	6	6	-

Մանկ. և մեթոդիկա	47	46	43	6	2	3
Միջ. տնտես. հարաբ.	37	37	37	6	4	-
Իրավագիտություն	42	42	40	3	3	2
Ընդամենը	203	202	197	36	25	5

Դասախոսական կազմ

1. Դասախոսների ընդհանուր թիվը – 61
  - որից հիմնական – 34
2. Գիտ. դոկտոր կամ պրոֆեսոր - 4
  - որից հիմնական – 0
3. Գիտ, թեկնածու, դոցենտ - 32
  - որից հիմնական – 13
4. Դասախոս կամ ասիստենտ – 25
  - որից հիմնական – 21

Դասախոսների որակավորման բարձրացում և մասնագետների վերապատրաստում

ԵՄԽՀ-ն դասախոսական կազմի մասնագիտական որակն ու գործունեությունն ապահովելու նպատակով կատարել և ապագայում պլանավորել է կատարելու մի շարք ընթացակարգեր:

Համալսարանի դասախոսների ուժերով հրատարակվել են.

1. Քթրյան Գագիկ – 1. On the Gasca – Maeztu conjecture in R^3 East J on Approx,2010
 2. On a conjecture on Lagrange interpolation in R^3 , Reports of the Nas of Armenia-2010
 3. On the number of maximal planes of GC^2 sets in R^3 Jaen, on Approx2010
2. Գալստյան Օլյա – Գիտելիքամետ և սոցիալամետ ձեռնարկությունը որպես բնակչության կենսամակարդակի բարձրացման հիմք-Երևան-2010թ.
3. Առաքելյան Վալերի և ուրիշներ 1. Կազմակերպությունների վճարունակության և իրացվելիության հասկացությունների բացահայտման մի քանի հարցեր, գիտական հոդվածների ժողովածու,

Երևան Իրավունքվ 2010թ.

2. Կիզակետման, առաջինը մուտք գործման և սիներգիզ մի ռազմավարության մի քանի հարցեր, Իրավունք-2010
3. Միջազգային բանկերի խմբի գործունեության գնահատումը ՀՀ-ում, Եչևան-2010թ.

4. Մկրտչյան Սարգիս - О приближении в среднем полиномиалии с пропусками на не Кара теодориевых областях, Армения-2010

5. Հարությունյան Արմեն – 1. Դպրոցական դաստիարակության գերակա ուղղությունները աշխարհի մի շարք երկրներում, Բանբեր, Լինգվա-2010թ.

2. Արշակ Չոպանյանի <<Անահիտ>> հանդեսը գեղարվեստական դաստիարակության մասին, ԼՂՀ, Ստեփանակերտ-2010թ.

3. <<Տարաշ>> պարբերականը գեղարվեստական դաստիարակության մասին /1890-1900թթ/ ՀՀ ԿԳՆ-2010թ.

4. Արգար Հովհաննիսյանի <<Արձագանք>> հանդեսը գեղագիտական դաստիարակության մասին / 1882-1898թթ/ ԼՂՀ-2010թ.

5. Художественное образование в Армении. Перспективы развития творческого потенциала в веке, Ереван-2010 г.

6. Նիկողոսյան Արամ - Նախնական մասնագիտական կրթության մասին տնտեսական-սոցիալական արդյունավետության մասին, Երևան-2010թ.,

Հանրային տեղեկատվական համակարգեր

Հաշվետու ժամանակահատվածում աշխատանքներ են տարվել հետևյալ ուղղություններով.

- համագործակցություն տպագիր և էլեկտրոնային լրատվամիջոցների հետ, միջոցառումների լուսաբանում;
- <<Մովսես Խորենացի>> գիտական հանդեսի հրատարակում;
- մեթոդական աշխատանքների իրականացում;

- համացանցային ռեսուրսների զարգացում և համացանցային տիրույթում ԵՄԽՀ-ի վերաբերյալ տեղեկատվության տարածում;
- ֆոտո- և տեսանյութերի ստեղծում և արխիվացում;
- պետական և տեղական ինքնակառավարման մարմինների, միջազգային կազմակերպությունների, հասարակական կազմակերպությունների, հիմնադրամների և տարբեր կառույցների հետ աշխատանքներ:

Հետևողական աշխատանք է կատարվել ԵՄԽՀ-ում հանրային նշանակության միջոցառումների պատշաճ լուսաբանման ուղղությամբ: ԶԼՍ-ի, հասարակական կազմակերպությունների և քաղաքացիների կողմից ԵՄԽՀ-ին հասցեագրված տեղեկատվություն ստանալու հարցումներին օրենքով սահմանված ժամկետներում տրվել են սպառիչ պատասխաններ:

2010թ. համալսարանը ստեղծեց իր ինտերնետային կայքը, որը հնարավորություն է տալիս առավել լայն ու արդյունավետ հաղորդակցում ապահովել արտաքին աշխատանքի հետ:

Աշխատանքը ուսանողների և շրջանավարտների հետ

Հաշվետու ժամանակաշրջանում ԵՄԽՀ ուս. խորհուրդը շարունակել է իր գործունեությունը՝ պաշտպանելով ուսանողների շահերն ու իրավունքները, ապահովելով ուսանողների մասնակցությունը համալսարանի կառավարմանը, մասնակցելով ուսումնական գործընթացի և այլ աշխատանքների կազմակերպմանը և աջակցելով ուսանողության համար բարենպաստ կրթական միջավայրի ձևավորմանը:

ՈւՄ աշխատանքներում էական կարևորություն ունի ուսանողների գործող կրթական համակարգի, նրանց իրավունքների և պարտականությունների և ներհամալսարանական կյանքի մասին իրազեկելու խնդիրը: Աշխատանքներ են իրականացվել ուսանողությանը կրեդիտային համակարգին ծանոթացնելու և այն ավելի ընկալելի դարձնելու ուղղությամբ: Կազմակերպվել են քննարկումներ, կլոր սեղաններ, սեմինարներ՝ ԵՄԽՀ ուսանողներին, հատկապես առաջին կուրսեցիներին իրենց իրավունքներին ու պարտականություններին ծանոթացնելու համար:

Կազմակերպվել են բազմաթիվ միջոցառումներ, որոնցից կարելի է նշել համալսարանի դահլիճում հայոց ցեղասպանության զոհերի հիշատակին կազմակերպված թատերական միջոցառումը, որի ժամանակ բեմադրվեց Սողոմոն Թեհլերյանի կյանքն ու գործունեությունը:

Կնքվել են պայմանագրեր

Ուսանողների պրակտիկաները կազմակերպելու համար պայմանագրեր են կնքվել հետևյալ կազմակերպությունների հետ.

1. ՀՀ փաստաբանների պալատ
2. Վ. Տերյանի անվան թիվ 60 դպրոց
3. Լ. Շանթի անվան թիվ 4 դպրոց
4. ԳԼՈՍՍԱ իրավապաշտպան ՀԿ
5. <<Մաստեռ Սթայլ>> ՍՊԸ
6. <<Արդիշինինվեստբանկ>> ՓԲԸ
7. <<Բյուրակն>> ՍՊԸ
8. <<Անանիա Շիրակացու>> անվան ճեմարանի <<Փոքրիկ ճեմարանիկ>> կրթահամալիր: